

Anti-pestprotocol

Bs. Sint Jozef

Versie september 2024

Schoolgegevens	Basisschool St. Jozef
Managementteam (MT)	Maartje Schatorie-Schatorie (directeur) Claudia van Schoubroeck (teamleider) Corina van der Bend (teamleider)
Adres	Grotestraat 142, 5931 CZ Tegelen
E-mail	info@sintjozef.kerobei.nl
Telefoonnummer	077-3260855
Stichting	Kerobei

1. Inleiding	4
2. Wanneer is er sprake van pesten of pestgedrag?	4
3. Signalen van pesten	6
4. Voorwaarden om pestgedrag aan te kunnen pakken	7
5. Pedagogische huisstijl St. Jozef	7
6. Preventief pestbeleid	8
6.1 Kwink	9
7. Curatief pestbeleid	11
7.1 Vijfsporenaanpak	11
7.2 Begeleiding van het gepeste kind	12
7.3 Begeleiding van de pester	13
7.4 Begeleiding van de zwijgende middengroep	13
7.5 Begeleiding van de ouders	14
8. Stappenplan anti-pestprotocol	14

1. Inleiding

Dit anti-pestprotocol heeft als doel om alle kinderen zich bij ons op school veilig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Dit protocol is opgesteld om goed te kunnen reageren op situaties waarin een kind wordt gepest of pest. We doen dat door regels en afspraken zichtbaar te maken voor kinderen en volwassenen zodat als er zich ongewenste situaties voordoen, zij elkaar kunnen aanspreken op deze regels en afspraken. Leerkrachten en ouders uit de MR onderschrijven gezamenlijk dit pestprotocol.

In de dagelijkse praktijk is hoe we met elkaar omgaan continu onderwerp van gesprek op bs. St. Jozef. Het sociaal-pedagogisch klimaat staat voor ons voorop, we willen pestgedrag preventief voorkomen. Vanuit de onderbouw leren we de kinderen om voor zichzelf op te komen als er iets gebeurt wat ze niet willen.

Dit anti-pestprotocol gaat over situaties waarin er sprake is van pestgedrag tussen leerlingen. Voor situaties waarbij het gaat om pestgedrag waarbij medewerkers of ouders betrokken zijn als gepeste of als pester, verwijzen wij u naar de gedragscode van Kerobei en het veiligheidsbeleidsplan.

2. Wanneer is er sprake van pesten of pestgedrag?

Pesten is een vorm van agressie waarbij geprobeerd wordt om iemand steeds pijn te doen. Dat kan zowel fysiek als verbaal, maar ook zowel offline als online. Bij pesten zijn verschillende mensen betrokken: de pester, de gepeste en de omstanders. De pester heeft vaak een sterkere sociale positie dan degene die gepest wordt¹.

Een leerling wordt gepest als:

- een leerling, of een groep leerlingen regelmatig vervelende of gemene dingen tegen hem of haar zegt;
- een leerling regelmatig wordt geslagen, geschopt, bedreigd of buiten de groep wordt gesloten of genegeerd;
- een leerling wordt uitgescholden vanwege het anders zijn, bv. kleding, uiterlijk, gedrag;
- een leerling wordt geslagen door een groepje kinderen zonder reden;
- een leerling wordt bedreigd (bijvoorbeeld dat degene geslagen wordt als deze de volgende keer geen geld, snoep of iets dergelijks meeneemt);
- een leerling wordt gechanteerd (onder dwang handelingen laten verrichten zowel door de pester als door de gepeste);

Als een van bovenstaande punten steeds bij hetzelfde en door hetzelfde kind gebeurt en meerdere keren per week of per dag, dan is er sprake van structureel pesten.

Vaak bestaan er onduidelijkheden in het verschil tussen pesten en plagen. Hieronder een overzicht van de verschillende gevolgen van dit gedrag:

¹ Nederlands Jeugdinstituut - <https://www.nji.nl/pesten>

Plagen	Pesten
Is onschuldig, en gebeurt onbezonnen en spontaan. Gaat soms gepaard met humor.	Gebeurt berekenend (men weet meestal vooraf goed, wie, hoe en wanneer men gaat pesten). Men wil bewust iemand kwetsen of kleineren.
Is van korte duur, of gebeurt slechts tijdelijk.	Is duurzaam: het gebeurt herhaaldelijk, systematisch en langdurig. Stopt niet vanzelf en na korte tijd.
Speelt zich af tussen 'gelijken' ('Twee honden vechten om hetzelfde been').	Ongelijke strijd. De onmachtsgevoelens van de gepeste staan tegenover de machtsgevoelens van de pestkop.
Is meestal te verdragen, of zelfs leuk maar kan ook kwetsend of agressief zijn.	De pestkop heeft geen positieve bedoelingen en wil pijn doen, vernielen of kwetsen.
Meestal één tegen één.	Meestal een groep (pestkop en meelopers) tegenover één geïsoleerd slachtoffer.
Wie wie plaagt, ligt niet vast. De tegenpartijen wisselen keer op keer.	Er bestaat een neiging tot een vaste structuur. De pestkoppen zijn meestal dezelfde, net zoals de slachtoffers (mogelijk wisselend door omstandigheden).

Gevolgen van plagen	Gevolgen van pesten
'Schaafwond' of korte draaglijke pijn (hoort bij het spel).	Indien niet tijdig wordt ingegrepen, kunnen de gevolgen (zowel lichamelijk als psychisch) heel pijnlijk en ingewikkeld zijn en ook lang naslepen.
De vroegere relaties worden vlug weer hersteld. De ruzie of het conflict wordt spoedig bijgelegd.	Het is niet gemakkelijk om tot betere relaties te komen. Het herstel verloopt heel moeizaam.
Men blijft opgenomen in de groep.	Isolement en grote eenzaamheid bij het gekwetste kind. Aan de basisbehoefte om 'Bij de groep te horen' wordt niet voldaan.
De groep lijdt er niet echt onder.	De groep lijdt onder een dreigend en onveilig klimaat. Iedereen is angstig, en men wantrouwt elkaar. Er is daardoor weinig openheid en spontaniteit. Er zijn weinig of geen echte vrienden binnen de groep.

3. Signalen van pesten

Vaak kunnen door middel van een goede observatie al bepaalde signalen van pestgedrag worden opgevangen. Door het goed observeren van kinderen in de verschillende onderwijsleersituaties en spelsituaties kunnen peestsituaties al in een vroeg stadium worden gesignaleerd en kan op gepaste wijze worden ingegrepen. Om goed te kunnen observeren of er sprake is van pestgedrag, zul je als leerkracht de volgende signalen goed in de gaten moeten houden:

Signalen bij het slachtoffer van pestgedrag:

- Vaak alleen staan in de pauze.
- Tijdens de pauze bij de leerkracht die surveilleert gaan staan.
- Een spel is “toevallig” steeds net begonnen als hij of zij erbij komt.
- Vaak alleen met jongere kinderen spelen.
- Niet naar buiten willen op school.
- Zuchten, piepen en steunen van andere kinderen, als het betreffende kind een idee oppert, dat wel geaccepteerd zou worden indien een ander kind dat idee aangedragen zou hebben.
- Veel geroddel in de groep.
- Andere kinderen laten zich negatief uit over familieleden van dat kind.
- Indien andere kinderen alles maar stom vinden van het betreffende kind, m.b.t. kleding, haardracht, keuze van de rugzak e.d.
- Als andere kinderen negatiever reageren op een fout van het kind, dan dat ze doen bij hun andere klasgenoten.
- Het kind wil niet meer naar school of geeft aan zich ziek te voelen.
- Het kind is gauw boos of prikkelbaar.
- Het kind wil niet meer buiten spelen en sluit zich op in huis.
- Het kind wordt niet (meer) uitgenodigd op partijtjes van klasgenoten.
- Het kind wordt niet gevraagd bij activiteiten waarbij moet worden samengewerkt.
- Het kind wordt altijd als laatste gekozen tijdens de gymles of bij andere activiteiten.

Indien bovengenoemde signalen opvallen, dient dit altijd besproken te worden met de groepsleerkracht van het kind. Als één of meerdere van deze signalen opgepikt worden, kan het kind gepest worden, maar het hoeft niet. Aan het kind wordt gevraagd of het vermoeden van pesten klopt, of dat er “iets” anders aan de hand is. Verantwoordelijk hiervoor is in eerste instantie de groepsleerkracht.

Signalen bij de pester:

- Zijn vriendjes zijn volgzame meelopers, die wachten op instructies van de pestkop.
- Het kind vindt het moeilijk om samen te spelen of samen te werken, omdat het altijd de baas wil zijn.
- Het kind verdraagt het slecht om afhankelijk te zijn van het toeval, of van de bekwaamheid of onbekwaamheid van anderen.
- Het kind verdraagt geen kritiek en wordt boos als zijn positieve beeld van zichzelf ter discussie wordt gesteld, al is het ook maar door een grapje.
- Zijn vriendjes zijn gelijkgezinden. Ze spreken vaak negatief of kleinerend over bepaalde kinderen. Wie niet bij de groep hoort, is een zwakkeling of zelfs een vijand. Ze kiezen agressieve idolen uit sport, muziek of film.
- De pestkop is regelmatig brutaal tegenover een zwakker gezinslid. Dit kan ook een ouder zijn.

- De pestkop kan zich moeilijk inleven in de gevoelens van anderen en heeft weinig of geen schuldgevoelens.
- Het kind kan moeilijk grenzen aanvaarden die door anderen worden opgelegd en verdraagt geen kritiek.

Je kunt de indruk krijgen, dat het kind een dubbelleven leidt: Thuis of tegenover de leraar is het volgbaar en braaf, maar je hoort klachten over het kind in onbewaakte momenten.

4. Voorwaarden om pestgedrag aan te kunnen pakken

Pesten komt helaas soms ook bij ons op school voor. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en op onze school dan ook serieus willen aanpakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Leerlingen, leerkrachten en ouders (of verzorgers) zien pesten en ongewenst gedrag als een probleem. Het pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van groepsleerkrachten. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en andere betrokkenen zo spoedig mogelijk gemeld wordt bij de leerkracht, zodat er tot actie overgegaan kan worden.
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen periodiek in de klassen besproken worden en worden hier samen regels over vastgesteld.
- Voorbeeldgedrag van volwassenen binnen school is van groot belang. In de houding van alle medewerkers moeten kinderen kunnen aflezen, dat wij respect hebben voor elkaar en voor alle kinderen op onze school. Wij moeten in ons gedrag duidelijk laten zien wat wij verstaan onder een veilige school.
- De leerkrachten kunnen pesten signaleren. De leerkrachten nemen naar aanleiding daarvan ook duidelijk stelling.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak. Zie hiervoor hoofdstuk 8 Stappenplan anti-pestprotocol.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert, dan zal er overlegd worden over een andere aanpak, eventueel met hulp van externe instanties.

5. Pedagogische huisstijl St. Jozef

Op basisschool St. Jozef willen we kwalitatief hoogwaardig onderwijs verzorgen, een essentiële voorwaarde is dat het pedagogisch handelen van de leerkracht op orde is. In onze pedagogische huisstijl staat beschreven hoe we op bs. St. Jozef vorm geven aan het pedagogisch handelen.

De pedagogische huisstijl komt voort vanuit onze kernwaarden Samen en Uniek. We kunnen de pedagogische aanpak op St. Jozef in twee grote lijnen verdelen:

- Samenwerken en samenleven
- Ik en mijn ontwikkeling

We vinden het belangrijk dat bij het pedagogisch handelen in de gehele school een rode draad merkbaar is, zodat er duidelijkheid is en eenieder weet wat er van elkaar verwacht mag worden.

Daarom hanteren we binnen onze school drie algemene kapstokregels. Op St. Jozef kennen we de volgende drie algemene kapstokregels:

- Wij zorgen er samen voor dat iedereen met plezier naar school komt.
- Ik oké, jij oké, iedereen oké.
- We zorgen goed voor onze spullen.

De kapstokregels worden door de leerkracht samen met de leerlingen geconcretiseerd tot groepsafspraken waaraan de kinderen zich committeren. Deze groepsafspraken zijn zichtbaar in elke klas. Wanneer leerlingen zich niet aan afspraken houden, dan gaat de leerkracht met de leerling hierover in gesprek.

We hebben in onze kwaliteitskaart pedagogische huisstijl uitgewerkt wat het concreet observeerbare gedrag van de leerkracht is om aan bovenstaande waarden te voldoen. Op deze manier is het voor iedere medewerker van St. Jozef duidelijk wat er van hem of haar verwacht wordt. De pedagogische huisstijl is regelmatig onderwerp van gesprek tijdens teamoverleg.

6. Preventief pestbeleid

Om zich optimaal te kunnen ontwikkelen, hebben leerlingen een veilige leeromgeving nodig. De school heeft de taak om daar voor te zorgen. Daar hoort ook het voorkomen en verminderen van pesten bij. De volgende zaken kunnen daar een belangrijke rol in spelen:

- Een positieve leeromgeving met een sterk pedagogisch klimaat, waar kinderen zich gezien en gehoord voelen, prettig met elkaar leren omgaan, elkaar helpen en waar kinderen leren om conflicten constructief op te lossen.
- Adequaat toezicht op het schoolplein waarbij er altijd medewerkers aanwezig zijn tijdens bijvoorbeeld pauzes, lesovergangen en andere vrije momenten. De medewerkers ondersteunen leerlingen bij het oplossen van conflicten en handhaven de regels en afspraken. Zij zorgen voor rust, veiligheid en orde tijdens vrije momenten.
- Een heldere en zichtbare schoolbrede gedragscode tegen pesten, met een eenduidige aanpak binnen de school.
- De school heeft een pestcoördinator die het anti-pestprotocol levendig houdt en als vraagbaak dient voor medewerkers.
- Goede samenwerking tussen alle medewerkers op school, er is regelmatig afstemming over het anti-pestprotocol.
- De pedagogische huisstijl en het anti-pestprotocol zijn onderwerp van gesprek tijdens teamoverleg, er wordt gezamenlijk gereflecteerd op het handelen: Hanteert iedereen dezelfde regels, op dezelfde manier? Vraagt de situatie om een verandering of aanscherping van de regels? Op welke manier kunnen leerlingen meepraten over de gedragsregels?
- Jaarlijks wordt een vragenlijst via Vensters bij leerlingen afgenomen om de veiligheid te monitoren.

6.1 Kwink

Om pestgedrag tegen te gaan, hebben we op onze school een programma dat gericht is op het gedrag dat met pesten te maken kan hebben, zoals het trainen van sociale vaardigheden, ontwikkelen zelfkennis en een positief schoolklimaat. Op dit moment wordt hier de methode Kwink voor gebruikt. In elke groep wordt minimaal één keer in de week een les Kwink gegeven. We beseffen ons dat ook juist de momenten die zich gedurende de dag voordoen heel waardevol zijn om als praktijkvoorbeeld te bespreken.

Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL), inclusief burgerschap en mediawijsheid, voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. Kwink biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. In elke groep wordt minimaal een keer per week een les gegeven.

Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen hoe dat moet. Kwink is een methode die preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Preventie is daarbij het sleutelwoord. Onderzoek bevestigt dat preventie vele malen effectiever is dan achteraf (curatief) repareren. Kwink leert positief gedrag aan en voorkomt zo in veel gevallen onnodige 'reparatie' achteraf.

Kwink werkt met vijf gedragscompetenties:

- Beseff hebben van jezelf
 - Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
 - Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
 - Een gezond zelfvertrouwen

- Beseff hebben van de ander
 - Empathie
 - Perspectief nemen
 - Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
 - Sociale cues juist interpreteren

- Keuzes kunnen maken
 - Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
 - Bijdragen aan een positief klimaat in je school
 - Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

- Zelfmanagement
 - Impulscontrole bij stressvolle situaties
 - Omgaan met heftige emoties
 - Doelgericht gedrag

- Relaties kunnen hanteren
 - Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
 - Sociale druk weerstaan
 - Conflicten oplossen

7. Curatief pestbeleid

7.1 Vijfsporenaanpak

Het kan natuurlijk voorkomen dat ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer, toch nog gepest wordt. Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van een leerkracht. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of andere betrokkenen bij de leerkracht. Als gezien wordt door observaties, of door onderzoek bij vermoeden of horen bevestigd wordt dat er gepest wordt, dan gaan we over tot de vijfsporenaanpak.

Bij pesten is er sprake van vijf partijen:

- Gepeste slachtoffer
- Pester
- Zwijgende middengroep
- Leerkracht
- Ouder

De zwijgende middengroep (kolom in het midden) bestaat uit vijf subgroepen:

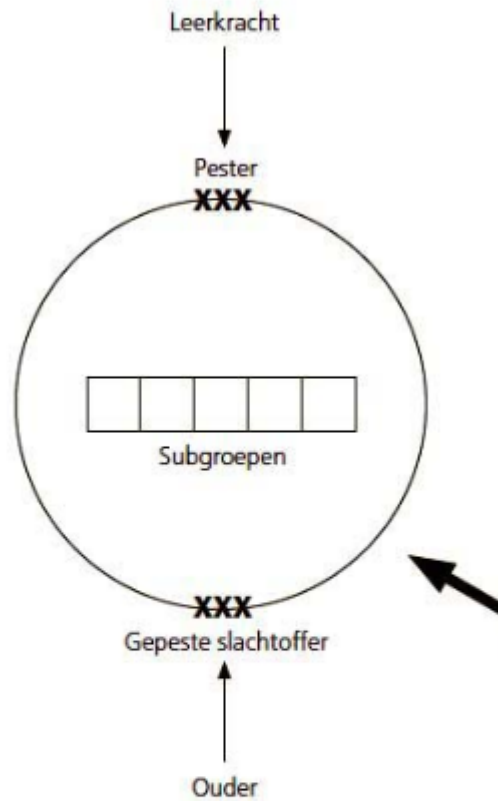
- de leerlingen die met de pester mee pesten, omdat ze bang voor hem/haar zijn;
- de leerlingen die mee pesten, omdat ze er beter van (denken te) worden;
- de leerlingen die niet mee pesten, maar ook niets doen om een einde te maken aan het gedrag van de pester
- de enkeling die niet ziet dat er in de klas wordt gepest;
- de enkeling met een hoge sociale status in de groep die het af en toe voor het slachtoffer opneemt.

De andere partijen in het schema zijn de pester (de kruisjes aan de bovenkant), de leerkracht (de pijl van boven naar beneden), ouder (de pijl van onder naar boven) en de gepeste leerling (de kruisjes aan de onderkant).

Leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leraar meldt signalen van pesten bij de pestcoördinator, de pestcoördinator geeft de leraar advies over hoe te handelen. De leraren worden ondersteund door de teamleider die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen aan de slag gaat.

De leerkracht of teamleider zal, afhankelijk van de ernst van de zorg, de ouders op de hoogte stellen. Desnoods zal er een door school georganiseerd gesprek plaatsvinden met alle ouders uit de groep om te praten over de oplossing. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. De leerkracht biedt altijd hulp aan het gepeste kind en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

PARTIJEN EN MECHANISMEN BIJ GEWELD

○ = de samenzwering om te zwijgen

↓ ↑ = het omstandersdilemma

↖ = de 'schuld' van het slachtoffer

© Bob van der Meer, 1990

7.2 Begeleiding van het gepeste kind

Uiteraard moet hulp aan de gepeste leerling worden geboden. Kinderen die voortdurend worden gepest, kunnen op verschillende manieren reageren. De meeste kinderen worden passief en zitten er duidelijk mee. Een enkel gepest kind gaat zelf uitdagen. Beide vormen van gedrag zijn „aangeleerd“, in de zin van „reacties op uitstoting“. Dit gedrag kan ook weer afgeleerd worden. In dit geval zijn bijvoorbeeld sociale vaardigheidstraining, op zelfverdediging, kanjertraining goede interventies.

Begeleiding van de gepeste leerling bestaat uit de volgende punten:

- De gepeste serieus nemen;
- Medeleven tonen, luisteren en (door)vragen: Hoe en door wie wordt er gepest?
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten;
- Het kind laten inzien waarom een kind pest, zodat de gepeste leerling het besef kan krijgen dat het niet aan hem/haar ligt;
- Aangeven dat je actie gaat ondernemen en wat het kind kan verwachten;
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.

7.3 Begeleiding van de pester

Er wordt uiteraard met de pester gesproken. Dit kan een probleemoplossend gesprek zijn (op zoek naar de oorzaak) om vervolgens de gevoeligheid voor wat hij bij de gepeste leerling oproept te vergroten, gekoppeld aan afspraken met evaluatiemomenten. Het advies is om de pester even de gelegenheid te bieden om zijn leven te beteren alvorens zijn ouders bij zijn wangedrag te betrekken. Natuurlijk is dit wel afhankelijk van de ernst van het pestgedrag.

Begeleiding van de pester bestaat uit de volgende punten:

- In gesprek aangeven dat je het gedrag afkeurt;
- Zoeken naar de reden van het pesten;
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste;
- Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn. Ingaan op eventuele sancties bij herhaling van het getoonde gedrag;
- Excuses laten aanbieden;
- Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken wordt wekelijks kort met het kind geëvalueerd. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een problematische thuissituatie
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen)
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan
- Een voortdurende strijd om de macht in de klas of in de buurt
- Bang zijn om zelf gepest te worden

7.4 Begeleiding van de zwijgende middengroep

De meeloper is eigenlijk een passieve pester. Hij/zij doet niets om het pesten te stoppen.

Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester, wellicht omdat hij bang is om zelf gepest te worden. Voorstaande worden besproken in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”, wel onder je betrokken voelen en je verantwoordelijkheid nemen. De groep moet dit duidelijk ervaren.

Om de zwijgende middengroep tot bondgenoot in de strijd tegen het pesten te maken zijn de volgende acties nodig:

- Pesten aan de orde stellen in de klas bijvoorbeeld door aandacht voor dit pestprotocol en het onderwerp regelmatig terug te laten komen. Telkens in andere bewoordingen en ook gebruikmakend van verschillende werkvormen.
- Als een leraar met de klas spreekt over pesten, is het raadzaam geen peestsituatie in de klas als uitgangspunt te nemen, maar het onderwerp daar bovenuit te tillen. Gebeurt dit niet dan kan de klas het probleem ontkennen, bagatelliseren, het slachtoffer de schuld geven of zeggen dat het maar een grapje is. Of de pester gaat het slachtoffer voor zijn klikken bestraffen.
- Via rollenspel het buitengesloten zijn aan den lijve ondervinden.

7.5 Begeleiding van de ouders

Richting de ouders gebruiken wij de volgende adviezen:

Ouders van gepest kind:

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pester:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek: elk kind loopt kans een pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.

- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

8. Stappenplan anti-pestprotocol

Op St. Jozef worden in geval van pestproblematiek de volgende stappen ondernomen:

1. Signaleren door ouder/ leerkracht

De leerkracht signaleert pestgedrag of de ouder signaleert pestgedrag en meldt dit bij de leerkracht.

2. Inschakelen pestcoördinator en teamleider

Als er signalen zijn van pesten wordt altijd de pestcoördinator op de hoogte gesteld. De pestcoördinator geeft de leraar advies over hoe te handelen. Tevens wordt het MT en de andere teamleden op de hoogte gesteld. Het MT wordt, indien nodig betrokken bij de oudergesprekken, die door de leerkracht worden gevoerd.

3. Individueel gesprek met pester en de gepeste leerling

Het pestgedrag wordt met de betrokken kinderen besproken door de groepsleerkracht. Dit gesprek staat niet op zichzelf, maar wordt regelmatig herhaald om het probleem aan te pakken. Van dit gesprek worden aantekeningen gemaakt in het leerlingdossier van zowel de pester als het gepeste kind. Pester en gepeste worden met elkaar geconfronteerd.

Zie ook hoofdstuk 7.2 Begeleiding van het gepeste kind en hoofdstuk 7.3 Begeleiding van de pester.

4. In gesprek met de meelopers (wanneer hier sprake van is)

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij is medeplichtig, blijft op afstand en doet niets om het pesten te stoppen. Hij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij lacht mee met de pester, omdat hij bang is om zelf slachtoffer van de pester te worden.

Zie ook hoofdstuk 7.4 Begeleiding van de zwijgende middengroep.

5. Bepalen of er een gesprek in de groep plaatsvindt

N.a.v. vorige gesprekken wordt door de leerkracht in overleg met de pestcoördinator en de teamleider besloten of er een gesprek met de hele groep noodzakelijk is. Het pestgedrag wordt dan met de groep besproken. Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”. De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels. De groep kan een positieve invloed hebben op het oplossen van het pestprobleem.

6. Afspraken maken met ouders

Indien er sprake is van structureel pestgedrag worden de ouders van de pester in het bijzijn van de pester op de hoogte gesteld van de ongewenste gebeurtenissen in een gesprek op school. Dit gebeurt door de groepsleerkracht en eventueel de teamleider/directeur. Aan het eind van dit oudergesprek worden de afspraken met de pester uitdrukkelijk doorgesproken en ook vastgelegd in het leerlingdossier. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Gedacht kan worden aan uitsluiting van met name de situaties die zich in het bijzonder lenen voor pestgedrag. Er is een achterwacht waar het kind eventueel naar toe gestuurd kan worden.

7. Inschakelen Externe hulp

Indien de leerkracht, de pestcoördinator en de teamleider/directeur constateren dat de interventies van school niet lijken te helpen, dan zal er externe hulp ingeschakeld worden. Deze externe hulp kan bijvoorbeeld zijn: orthopedagoog BCO, Bureau Jeugdzorg, wijkagent, politie, jeugdgezondheidszorg of huisarts. Inschakelen van externe hulp gaat altijd in overleg met het MT.

8. Time-out, schorsing of verwijdering

Als de ingezette interventies alsnog niet effectief zijn en leiden tot een gedragsverandering bij de pester, dan kan er overgegaan worden op een time-out, schorsing en verwijdering van de leerling van de school. Dit gebeurt aan de hand van het protocol 'Schorsing en verwijdering' van onze stichting Kerobei.